

til, at de private Seminarier af Staten faa mere Understøttelse end hidtil. Vi kunne jo ikke undvære de private Seminarier. Der kunde naturligvis være Tale om, at Staten købte nogle af dem, saa at vi ikke blot skulde have de 4 Statsseminarier, men maaske 8 til 9. Det kunde der være Mening i. Men Forholdet er jo imidlertid dette, at det er ikke sket, og det sker vel heller ikke for det første. Men naar vi skulle bygge Uddannelsen for vore Lærere paa de private Seminarier, saa er det ganske naturligt, at vi sætte dem i Stand til at kunne præstere en god Undervisning og en god Uddannelse for de unge Mænd og Kvinder, som frekventere disse Seminarier.

Der er dem, der stærkt have krævet, at Seminarieopholdet skulde udstrække sig over 4 Aar i Stedet for 3 Aar. Samtidig med, at dette Krav er fremsat, er der stillet et Krav ved Siden af, og dette Krav gaar ud paa, at der skal indføres Undervisning paa vore Seminarier i fremmede Sprog, i det mindste 1 Sprog, Tysk eller Engelsk, og helst i 2. Og af Hensyn hertil har man saa villet kræve, at vi skulde have Undervisningstiden forlænget fra 3 til 4 Aar, saaledes at der kunde blive Plads til denne Undervisning. Jeg er ganske af den Opfattelse, at det kunde være rart nok, at Eleverne kunde lære et fremmed Sprog, helst naturligvis 2. Men Tiden kan i Virkeligheden ikke slaa til, selv om man ogsaa forøgede Tiden til 4 Aar i Stedet for 3. Man maa holde sig til det ene Sprog. Og dette at udvide Seminarieopholdet til 4 Aar gaar aldeles ikke an. Forholdet er i Virkeligheden dette, at de unge Mænd, der frekventere vore Seminarier, ere komne fra og komme stadigvæk fra de smaa Hjem. Jeg vil ikke dermed sige fra de fattige, men i hvert Fald fra de smaa Hjem, de Hjem, der have det fra Haanden og i Munden. Fra disse Hjem er den allerstørste Del af vore mandlige Elever paa vore Seminarier kommen. Hvis vi nu altsaa føje et fjerde Aar til de tre, vil Uddannelsen naturligvis blive dyrere, og disse unge Mænd, der komme fra de smaa Hjem, kunne saa rimeligvis ikke ved Laan eller paa anden Maade forskaaffe sig de Penge, der maatte behøves for at kunne komme igennem. Med andre Ord, hvis man forøgede Opholdet fra 3 til 4 Aar, vilde man udelukke disse unge Mænd fra de smaa Hjem, og Følgen kunde maaske blive, at vi ligefrem kom i Lærernød af den Grund. Nu skal jeg ganske vist indrømme, at vore Læreres økonomi-

ske Stilling er meget bedre nu, end den tidligere har været, og efter at Lønningsloven i forrige Samling er bleven gennemført, kan det jo nok være, at der kan komme enkelte unge Mænd fra andre Samfundsklasser ind paa vore Seminarier for at uddanne sig til Lærere i Folkeskolen. Men alligevel, Forholdet er for Tiden dette, at største Delen af de unge Mænd, der nu optages paa vore Seminarier — og det har nu været en Aarrække — kommer fra de smaa Hjem. Jeg kan derfor ikke gaa med til at forøge Seminarietiden fra 3 til 4 Aar.

Dette Forslag omhandler ogsaa Tilskud fra Statskassen til de private Seminarier, og det maa siges, at de Tilskud, her projekteres, i Virkeligheden ere rigelige. Jeg vil dermed ikke sige, at de ere for rigelige. Jeg under de private Seminarier alt det, de kunne faa af Statskassen, for de have i Virkeligheden i flere Aar haft kummerlige Kaar at arbejde under. Med Hensyn til Lærerne er det jo saadan efter det foreliggende Forslag, at Statskassen skal betale Halvdelen af deres Lønning og Seminarierne den anden Halvdel; men hidtil har det været saadan, at Staten kun har ydet $\frac{1}{3}$ eller rettere sagt en vis Sum, men Seminarierne have udredet det dobbelte deraf. I det hele er Forholdet det, at Forhøjelserne blive $33\frac{1}{3}$ pCt., hvilket med andre Ord vil sige $\frac{1}{3}$, og det er jo ogsaa, naar vi revidere vore Lønningslove her i Rigsdagen, et klækkeligt Tillæg.

Saa kunne jo ogsaa de trængende og værdige Elever paa Seminarierne efter dette Forslag ligesom hidtil faa en Understøttelse til deres Uddannelse. Hidtil har der paa Finansloven været bevilget 60,000 Kr. hertil. Det angives nu ikke, om denne Sum skal forhøjes, men det tror jeg nok er Mening, for under alle Omstændigheder skulle Portionerne nu kunne komme op paa 400 Kr., medens den højeste Portion hidtil har været 300 Kr.

Saa er der ogsaa en anden Bevilling, der er bleven forhøjet, en Bevilling til de private Seminarier. De have hidtil hver for sig faaet 1,200 Kr. aarlig til at fremskaaffe tilbørlig Undervisning i praktisk Skolegerning; det vil nu blive forhøjet til 2,000 Kr. Under §. 11 c. omhandles ligeledes et forhøjet Tilskud til Seminarierne til Lokaler, 1 pCt. aarlig af Bygningernes Værdi eller $\frac{1}{4}$ af Lejeafgiften, men saa skal der trækkes 4 pCt. fra i begge Tilfælde. Saa er der endelig foreslaaet et samlet aarligt Tilskud paa 30,000 Kr., og